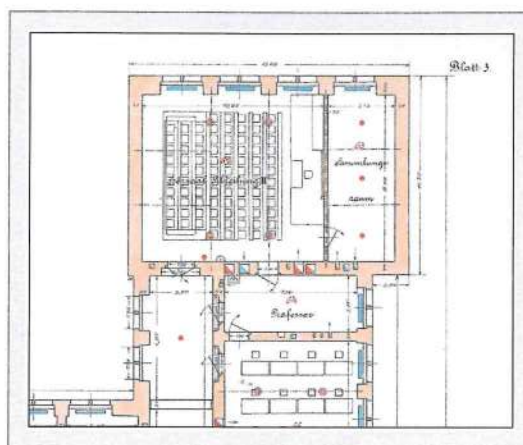

ETAP/BRANŻA:
KONSERWACJA ZABYTKÓW

DATA:
maj 2024

Program prac konserwatorskich dla remontu wnętrza sali nr 167
zlokalizowanej w Gmachu Głównym Politechniki Gdańskiej
przy ul. Narutowicza 11/12 w Gdańsku

Autorka opracowania: mgr sztuki Monika Jaszczak
Inwestor: Politechnika Gdańska ul. Narutowicza 11/12 Gdańsk
Adres inwestycji: ul. Narutowicza 11/12, 80-233 Gdańsk
Data budowy obiektu: 1904 r.
Architekt: Albert Carsten
Nr rej.: wpisany do rejestru zabytków pod nr 969 (dawn. 828) w dniu 30.04.1979 roku przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku.

OŚWIADCZENIE:

Niniejszym oświadczam, że opracowana i sprawdzona przeze mnie dokumentacja, została wykonana zgodnie z obowiązującymi na dzień jej wykonania przepisami oraz zasadami wiedzy konserwatorskiej.

Opracowanie konserwatorskie chronione prawem autorskim

OPRACOWANIE:
mgr sztuki Monika Jaszczak konserwator rzeźby kamiennej i
detalu architektonicznego,
nr dyplomu UMK 1400/122802/2008

Spis treści

1.0. INFORMACJE OGÓLNE	3
1.1. Podstawa opracowania:	3
1.2. Przedmiot opracowania, zakres ochrony konserwatorskiej.....	3
1.3. Cel i oczekiwane efekty prac konserwatorskich i restauratorskich	3
2.0. RYS HISTORYCZNY	5
3.0. OPIS OBIEKTU.....	7
4.0. STAN ZACHOWANIA.....	9
5.0. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH:.....	10
6.0. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	18

1.0. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Podstawa opracowania:

Opracowanie przygotowano na podstawie:

- Zapisy Ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. wraz z późniejszymi zmianami;
- wizji oraz oględzin na obiekcie; wytycznych zamawiającego;
- projektu instalacji, „Remont kapitalny Sal audytoryjnych nr 167, nr rys. *IP083-34_PBW_DR_0002*

1.2. Przedmiot opracowania, zakres ochrony konserwatorskiej

Przedmiotem opracowania jest planowany remont Sali audytoryjnej nr 167, obejmujący demontaż okładzin ściennych i podłogowych, konserwację i restaurację ścian oraz elementów pierwotnego wyposażenia, montaż sufitów podwieszanych, lamp, instalacji wentylacyjnej i okładziny podłogowej oraz konserwację i restaurację stolarki okiennej. Budynek, w którym zlokalizowane jest w/w pomieszczenie znajduje się w Gmachu Głównym Politechniki Gdańskiej przy ul. Narutowicza 11/12 w Gdańsku, objętego wpisem do rejestru zabytków i jako takie podlegają ochronie prawa zgodnie z zapisami Ustawy o Ochronie Zabytków.

Zespół zabudowy Politechniki Gdańskiej (Gmach Główny; Instytut Chemii; Instytut Elektrotechniczny, laboratorium maszynowe z kotłownią; budynek gospodarczy - skład węgla, dom palacza, mieszkanie portiera; mieszkanie mechanika; umywalnia oraz aleja lipowa) został wpisany do rejestru zabytków pod nr 969 (dawn. 828) w dniu 30.04.1979 roku przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku.

1.3. Cel i oczekiwane efekty prac konserwatorskich i restauratorskich

Celem planowanych prac konserwatorskich i restauratorskich jest ochrona, utrwalenie i poprawa stanu technicznego elementów wnętrza Sali nr 167, w tym tynków, zabytkowej stolarki okiennej oraz wartościowych pod względem zabytkowym elementów wyposażenia wnętrza: tj. podestów, ławek, pulpitu oraz tablic. W ramach planowanych prac zostaną przeprowadzone remont i modernizacja wnętrza pomieszczenia - zostaną zdemonstrowane elementy wyposażenia zamontowane w 2 poł. XX wieku i współcześnie, tj. okładziny ścienne i podłogowe. Podłoga zostanie wyłożona nową okładziną, ściany tynkowane zostaną poddane pracom renowacyjnym. Ponadto zostaną wprowadzone elementy modernizacji pomieszczeń, tj. rozbudowana zostanie instalacja elektryczna z towarzyszącą wymianą lamp sufitowych, zamontowane zostaną elementy systemu wentylacji oraz ekrany odbijające dźwięk.

Zakres prac planowanych w sali 167 Gmach Główny PG:

1. Konserwacja i restauracja stolarki okiennej.

Wymiana

2. ~~Rozbudowa~~ instalacji elektrycznej (gniazda elektryczne, oświetlenie, audio-video) i teletechnicznej ~~wg. odrębnego opracowania;~~ *po istniejących trasach.*

3. Rozbudowa instalacji wentylacji mechanicznej podwieszanej pod sufitem od wykonanego we wcześniejszym etapie podejścia wentylacji według załączonego projektu instalacji, „Remont kapitalny Sal audytoryjnych nr 167, nr rys. IP083-34_PBW_DR_0002.
4. Demontaż wtórnych okładzin ściennych z płyt fornirowanych na tylnej i bocznej ścianie;
5. Konserwacja i restauracja podłogi schodkowej audytorium z paneli drewnianych;
6. Demontaż wykładziny winylowej na podłodze w pozostałej części pomieszczenia, montaż nowej wykładziny winylowej;
7. Uzupełnianie ubytków, szpachlowanie i malowanie ścian i sufitu;
8. Montaż paneli wygłuszających na ścianach i suficie;
9. Wymiana zlewu i kranu do płukania gąbki do tablicy;
10. Konserwacja i restauracja drewnianych przesuwnych tablic akademickich;
11. Konserwacja i restauracja drewnianego biurka prowadzącego;
12. Renowacja stałych siedzisk audytoryjnych wraz z montażem nakładek tapicerowanych na siedziskach.
13. Konserwacja i restauracja zabytkowej kratki wentylacyjnej.

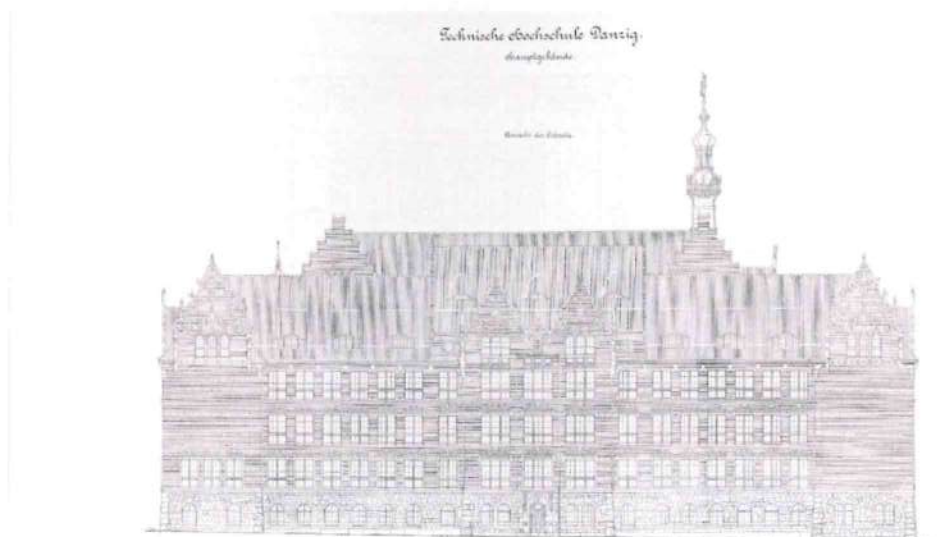
2.0. RYS HISTORYCZNY

Zespół zabudowań Politechniki Gdańskiej został wybudowany decyzją cesarza Wilhelma II. Uczelnia została powołana do życia w 1899 roku, otwarcie nastąpiło w 1904 roku jako - zgodnie z pierwszym statutem z dnia 1 października 1904 r. - „Politechnika Królewska w Gdańsku” (niem. Königliche Technische Hochschule zu Danzig). Najstarsze budynki dzisiejszej Politechniki Gdańskiej zostały wybudowane w latach 1900–1904, wedle projektów berlińskiego architekta Alberta Carstena przygotowanych dla nowo powstającej, wówczas określanej jako Królewsko-Pruska Wyższa Szkoła Techniczna (niem. Königliche Preussische Technische Hochschule). W latach 1918–1921 uczelnia nosiła nazwę Wyższej Szkoły Technicznej w Gdańsku (niem. Technische Hochschule zu Danzig), w tym czasie uczelnia funkcjonowała pod zwierzchnictwem Komisji Państw Sprzymierzonych. Wraz z utworzeniem Wolnego Miasta Gdańska zmieniono nazwę uczelni na Wyższą Szkołę Techniczną Wolnego Miasta Gdańska (niem. Technische Hochschule der Freien Stadt Danzig), w latach 1921–1939 uczelnia funkcjonowała pod zwierzchnictwem wydziału do spraw oświaty, nauki, kultury i wyznań Senatu II Wolnego Miasta Gdańsk. Na podstawie Dekretu (z mocą ustawy) Prezydenta Krajowej Rady Narodowej z wniosku Ministra Oświaty Rzeczypospolitej Polskiej z 24 maja 1945 istnieje jako uczelnia polska.

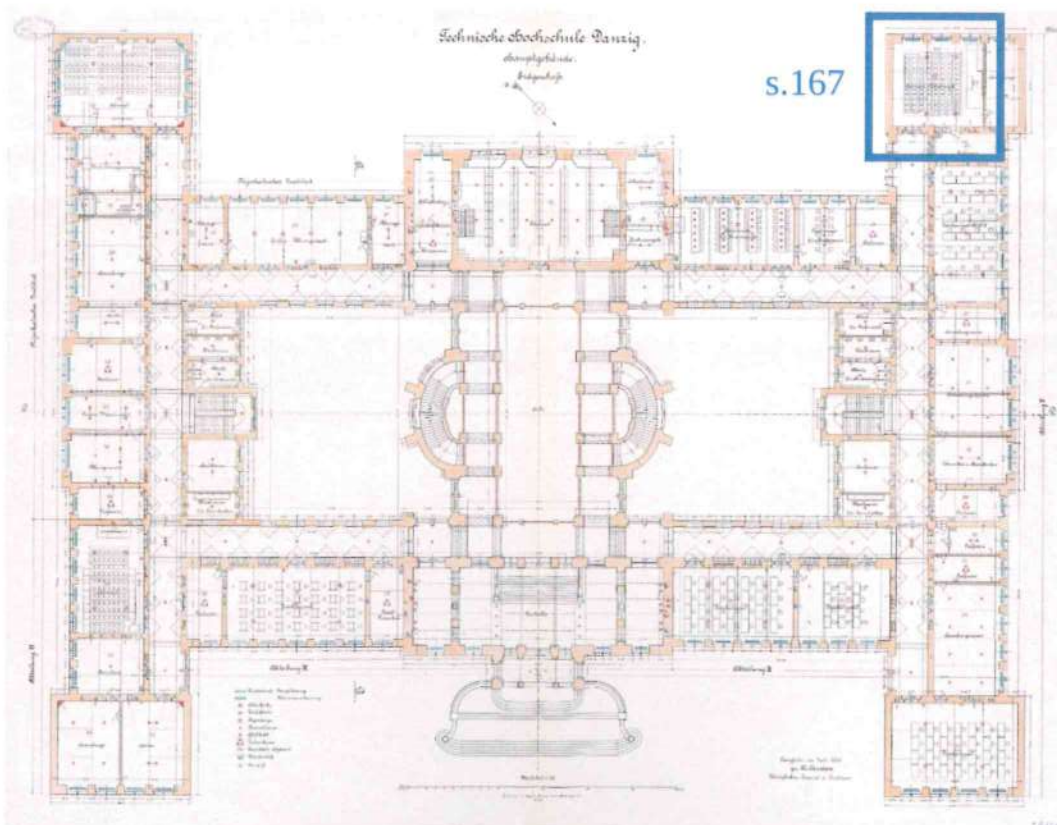
Podczas II wojny światowej obiekt bardzo ucierpiał w wyniku bombardowania. Prace przy odbudowie, najbardziej zniszczonego obiektu kompleksu budynków Politechniki, rozpoczęto w kwietniu 1945 roku. W pierwszej kolejności przeprowadzono remont najmniej uszkodzonych bocznych skrzydeł gmachu – gdzie wykonano remont dachów i odnowiono sale wykładowe. Następnie od 1948 roku, na podstawie projektu Witolda Monkiewicza prowadzono prace przy odbudowie części środkowej i nieznaczny fragment części południowej Gmachu głównego. Podczas prac uszanowano pierwotną formę ceglano-kamiennych elewacji, przy odtworzeniach wykorzystano jednak tańsze imitacje pierwotnie użytych materiałów. Oczywistą interwencją w warunkach powojennych, było usunięcie portretu cesarza Wilhelma II znad głównego wejścia i skucie niemiecko-języcznych napisów. Przeobrażeniu uległy jednak wnętrza w odbudowanej części środkowej gmachu. Monkiewicz wprowadził nowe formy architektoniczne, nie kontrastujące jednak z zachowanymi oryginalnymi detalami. Odbudowane klatki schodowe otrzymały przeszklenia o wiele większe niż pierwotne, poprawiając warunki oświetleniowe w nich panujące.

Po 1962 roku zostały przeprowadzone prace konserwatorskie przy elewacjach Gmachu Głównego według projektu Zdzisława Bary z gdańskiego Miastoprojektu. Usunięto wówczas betonowe uzupełnienia kamieniarki i muru ceglano-kamiennego elewacji, kamieniarkę odtworzono piaskowcem „Podolszańskim” z okolic Szydłowca. Uzupełniono też ubytki cegły licówki, wykonane poprzednio ze sztucznego kamienia słupek w elewacji tylnej zyskały fazowania i obróbkę kamieniarską upodabniającą je do oryginalnego kamienia. Skala odtworzenia była duża, ponieważ przyjęto założenie przywrócenia

pierwotnej formy elewacji, autor posługiwał się przy tym rysunkami powykonawczymi Alberta Carlstena z 1906 roku.¹

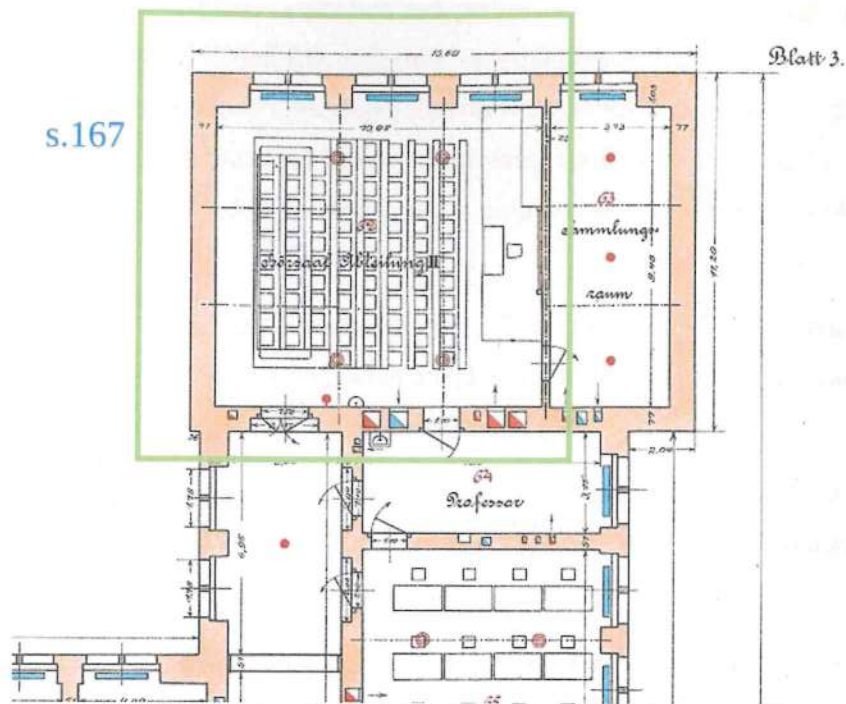

Ryc. 1 Gmach Główny, elewacja wschodnia, Inwentaryzacja powykonawcza Królewskiej Wyższej Szkoły Technicznej, Albert Carstein, lipiec 1906 r., źródło: muzeum Architektury Politechniki Berlińskiej, / <https://architekturmuseum.ub.tu-berlin.de/index.php?p=79&POS=165>, Inv. Nr. 30851.

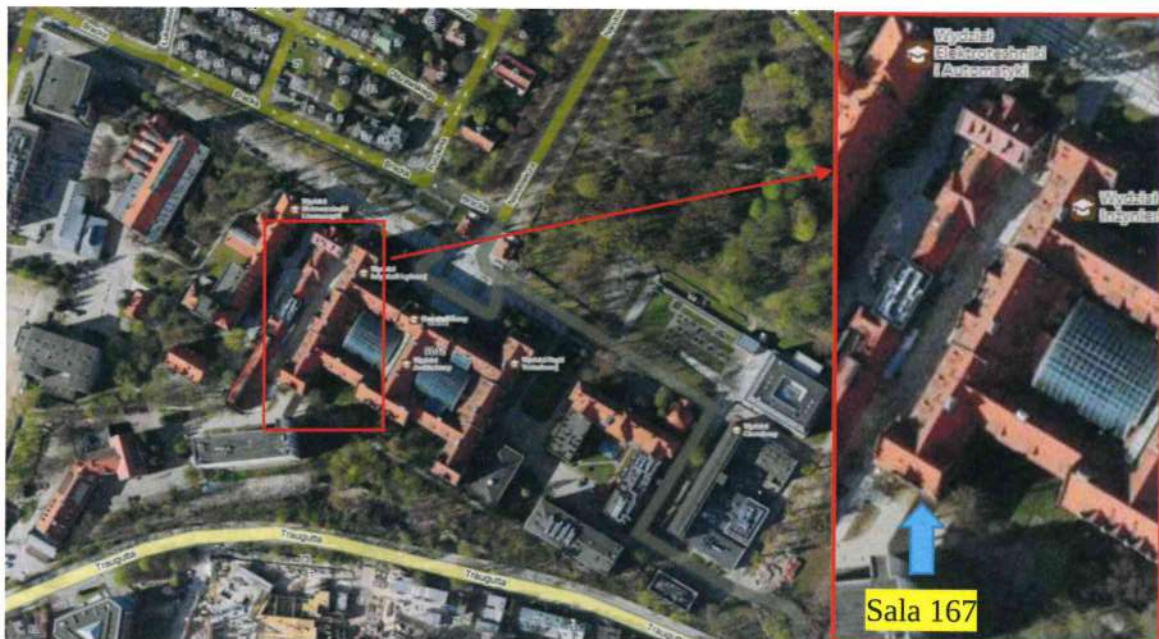
Ryc. 2 Rzut kondygnacji I piętra Gmachu Głównego Politechniki Gdańskiej, stan pierwotny. W niebieskiej ramce zaznaczono przedmiotową salę nr 167. Inwentaryzacja powykonawcza Królewskiej Wyższej Szkoły Technicznej, Albert Carstein, lipiec 1906 r., źródło: muzeum Architektury Politechniki Berlińskiej.

¹ Jakub Szczepański, „Architektura Politechniki Gdańskiej 1904-2018 Fundacja Terytoria Książki, Gdańsk 2019, s.116-123.

Ryc. 3 Fragment ryc. 2 powyżej, widoczna sala 167 (w zielonej ramce).

3.0. OPIS OBIEKTU

Il. 1 Lokalizacja budynku Głównego PG oraz przedmiotowej sali 167 w kondygnacji 1 p., źródło <https://mapa.targeo.pl/> z dn. 05.04.2024 r.

Sala 167 zlokalizowana jest w kondygnacji 1 p, w południowym krańcu skrzydła zachodniego Gmachu Głównego. Sala o wymiarach 10,80 m x 9,40 m, wysokość pomieszczenia 4,60 m. Ściany murowane z

cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapienno-piaskowej. Ściany są tynkowane oryginalnie zaprawą wapienno-piaskową, obecnie wielokrotnie przemalowane. Podłogę pokrywa częściowo wykładzina podłogowa z PVC (współczesna), częściowo zaś podest schodkowy, do którego przymocowane są zabytkowe ławki z pulpitemi. Okładziny podestów są współczesne. Ławki z krzesłami z oryginalnego wyposażenia Sali - są w konstrukcji drewnianej (lite drewno i sklejka) mają żeliwne podpory malowane na czarno. Podesty okładzinowane są klepką drewnianą lakierowaną, narożniki zabezpieczone są narożnikami aluminiowymi. Podest w części Sali z pulpitem dla prowadzącego okładzinowany jest współczesnym linelum.

Ściana północna i wschodnia do wysokości ok. 2,5 m okładzinowane są panelami ze sklejki fornirowanej (powojenne). W ścianie północnej znajduje się zlew ceramiczny (współczesny), ściana za zlewem pokryta jest współczesnymi płytkami ceramicznymi.

Przy ścianie zachodniej znajdują się 2 zabytkowe tablice przesuwne osadzone na drewnianych konstrukcjach zdobionych snycersko. Przed tablicą znajduje się pulpit – biurko prowadzącego, wykonane w drewnie i również zdobione snycersko.

Wysoko pod sufitem w ścianie północnej zlokalizowany jest pierwotny otwór wentylacyjny, przesłonięty zabytkową kratką, obsługiwaną z dołu za pomocą łańcuszka i dźwigni. Obok niej znajdują się wykonane współcześnie otwory wylotowe nowej wentylacji gotowe do podpięcia planowanego systemu wentylacji pomieszczenia. W panelu obok umywalki znajduje się współczesna kratka wentylacyjna.

Sufit żelbetowy pomalowany na biało. Oświetlenie w Sali pochodzące z drugiej połowy XX wieku (lampy wiszące, świetlówki).

Okna: w ścianie południowej występują zabytkowe okna drewniane (3 szt.), skrzynkowe dwudzielne dwurzędowe, usytuowane za kamiennym węgarciem oraz kamiennymi słupkami i ślęmionami. Dolne skrzydła wewnętrzne zamykane są na nietypowe zawrotnice. Pozostałe na zasuwnice. Okna są szklone szkłem pojedynczym na kit szklarski; skrzydła z podziałem szczelinowym: występują w nadślęmieniu – sz. krzyżowe, natomiast w podślęmieniu – sz. Pionowe; Ramiaki skrzydeł okiennych posiadają ozdobne kątowniki okienne, gałki stalowe i mosiężne ozdobne mosiężne klamki typu L lub klamki typu T – tzw. „oliwki”. Występują ponadto oryginalne zawiasy czopowe o ozdobnych zakończeniach oraz zamki okienne z ozdobnymi szyldami (w skrzydłach górnych). W nadślęmieniu, w skrzydle górnym niektórych okien skrzynkowych znajdują się szklane żaluzje w metalowych oprawach (1 kpl.), obsługiwane za pomocą dźwigni wprawianej w ruch przy pomocy przymocowanego doń łańcuszka. Stolarkę okienna wykonano z drewna sosnowego poza dolnymi ramiakami z okapnikami oraz szczelinami wykonanymi z drewna dębowego. Progi okien wzmocniono mosiężnymi taśmami. Występują oryginalne parapety wewnętrzne drewniane z panelami z blachy perforowanej.

Drzwi wejściowe dwuskrzydłowe drewniane w konstrukcji ramowo-płycinowej, odbiegające kształtem płycin od oryginalnych drzwi w budynku. Nad wejściem od strony głównego korytarza występuje nadproże ozdobnie profilowane, obecnie pokryte wymalowaniem w kolorze ścian.

4.0. STAN ZACHOWANIA

4.1. Stolarka okienna

Ogólny stan zachowania stolarki okiennej jest dobry. Zniszczeniu uległy natomiast powłoki zabezpieczające okno w awersie (w stopniu znacznym), lokalnie uszkodzone są powłoki malarskie od strony pomieszczenia – zaobserwowano obicia, obtłuczenia, spękania i odspojenia farby. Liczne przemalowania sprawiają, że okna nie domykają się lub jest to utrudnione. Okucia zamykające o zróżnicowanym stopniu sprawności, wymagają oczyszczenia i regulacji.

4.2. Stolarka drzwiowa

Drzwi wejściowe do sali w stanie dobrym – po przeprowadzonych w ostatnich latach pracach renowacyjnych, podczas których oczyszczono powierzchnię drewna i naniesiono lakierobejcę w kolorystyce obecnie stosowanej w przestrzeni gmachu głównego Politechniki Gdańskiej.

4.3. Tynki ścienne

Ogólny stan tynków jest dopuszczalny. Powierzchnia tynku wielokrotnie przemalowana, powierzchnia farby lokalnie jest uszkodzona i przybrudzona.

4.4. Panele i okładziny ścienne

Okładziny ścienne ze sklejki fornirowanej w ogólnym stanie dopuszczalnym, zniszczony jest jeden panel na lewo od wejścia, ponadto elementy są zabrudzone, a powłoki lakiernicze zmatowione i/lub uszkodzone.

4.5. Okładziny podłogowe

Okładzina z pvc w stanie dopuszczalnym, przybrudzona i zarysowana, wykazuje średnie zużycie eksploatacyjne.

4.6. Podesty

Podest schodkowy w ogólnym stanie technicznym dobrym, zaobserwowano wytarcie powłok lakierniczych oraz zarysowania i zmatowienie narożników aluminiowych.

4.7. Zabytkowe elementy wyposażenia

Ławki, tablice i pulpit w ogólnym stanie dobrym. Elementy metalowe po wykonanych w ostatnich latach pracach renowacyjnych. Elementy drewniane (drewno lite i sklejki) w stanie dopuszczalnym, zaobserwowano wytarcia i uszkodzenia powłok lakierniczych, pulpity mają uszkodzone powłoki malarskie. Lokalnie występują spękania sklejki i uszkodzenia drewna.

Mechanizm tablic sprawny, konstrukcja wsporcza stabilna, powłoki zabezpieczające uległy jednak zesterzeniu. Powłoka czarnej farby tablicowej jest zmatowiała, zaobserwowano drobne uszkodzenia.

4.8. Zabytkowe kratki wentylacyjne

Kratka wentylacyjna zlokalizowana pod sufitem w ścianie północnej jest w stanie dobrym, obecnie pokryta wtórnymi przemalowaniami.

5.0. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH:

5.1. Wytyczne konserwatorskie:

Prace przy zabytkowych elementach powinny być prowadzone pod kierunkiem dyplomowanego konserwatora zabytków spełniającego wymogi wskazane w art. 37 a Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dn. 23 lipca 2003 roku. Oczekiwanym efektem prac jest wyeksponowanie wartościowych pod względem zabytkowym elementów wyposażenia Sali, a wszelkie elementy współczesne zastosowane w pomieszczeniu powinny pozostawać neutralne w względem nich, stanowiąc dlań tło i dopełnienie. Kolorystyka tych elementów powinna być jasna, jednolita i neutralna (np. złamana biel, ciepłe szarości).

Prace związane z montażem instalacji wentylacyjnej, elektrycznej i teletechnicznej należy wykonać zgodnie z projektami branżowymi. Instalacje powinny być prowadzone w taki sposób, aby minimalnie ingerować w substancję zabytkową. Należy korzystać ze starych tras i przebić. W miejscach gdzie to jest możliwe, zaleca się prowadzenie przewodów natynkowo lub w listwach przypodłogowych.

5.2. Zakres i kolejność prac:

1. Demontaż okładzin ściennych z płyt fornirowanych na tylnej i bocznej ścianie,
2. Demontaż płytek ściennych i zlewu;
3. *Wymiana* ~~Rozebudowa~~ instalacji elektrycznej (gniazda elektryczne, oświetlenie, audio-video) i teletechnicznej, ~~według odrębnego opracowania~~ *po istniejących trasach.*
4. Montaż instalacji wentylacji zgodnie z projektem „Remont kapitalny Sal audytoryjnych nr 167, nr rys. IP083-34_PBW_DR_0002 z lutego 2013 r.
5. Remont podestu schodkowego audytorium z paneli okładzinowanych drewnianą klepką;
6. Konserwacja i restauracja siedzisk i pulpitów dla studentów. Modernizacja siedzisk i oparcie poprzez montaż tapicerowanych paneli w kolorze szarym.
7. Konserwacja i restauracja stolarki okiennej (3 szt.);
8. Wymiana okładziny podłogowej i okładziny podestu zlokalizowanego w zachodniej części Sali na nową okładzinę PCV w kolorze szarym.

9. Mycie, dezynfekcja, uzupełnianie ubytków, gruntowanie wzmacniające, szpachlowanie ścian, gruntowanie i malowanie;
7. Montaż elementów armatury (zlew ceramiczny i kran) - do płukania gąbki do tablicy;
8. Konserwacja i restauracja drewnianych przesuwnych tablic akademickich;
9. Konserwacja i restauracja pulpitu - drewniane biurko prowadzącego;
10. Montaż rolet okiennych wewnętrznych bez kasety, kolor tkaniny jasny szary.
11. Montaż paneli wygłuszających na ścianach i suficie:
  - a) Sufit akustyczny wyspowy w postaci płyt ze skalnej wełny mineralnej w kształcie prostokątów o wymiarze 2360 x 1160mm podwieszanych na stalowych linkach, producent np. Rockfon Eclipse. Malowany w kolorystyce pomieszczenia.
  - b) Ściany - perforowana, dźwiękochłonna płyta montowana na stelażu metalowym, wykończona drewnem lub okleiną drewnianą dopasowaną do kolorystyki drewnianych elementów w sali; lokalizacja: ściana tylna (wschodnia).
12. Montaż projektora na suficie i montaż ekranu na ścianie przy tablicach

SZCZEGÓŁOWE ROZWIĄZANIA TECHNOLOGICZNE:

5.2. Konserwacja i restauracja okien skrzynkowych (3 szt.):

1. Demontaż skrzydeł okiennych transport do warsztatu wykonawcy, zabezpieczenie otworów okiennych.
2. Ostrożne usunięcie szklenia, szkło walcowane przeznaczone jest do ponownego wmontowania, szkło wtórne dopuszcza się wymienić na nowe – w skrzydłach zewnętrznych należy zastosować do uzupełnień szkło walcowane, w skrzydłach wewnętrznych dopuszcza się użycie szkła typu float.
3. Oczyszczenie elementów drewnianych z farby: a) metody mechaniczne pod strumieniem gorącego powietrza (nagrzewnica z regulacją temperatury, w celu uniknięcia przypalenia powierzchni drewna); b) doczyszczanie pastą zmydlającą do usuwania starych powłok, następnie c) szlifowanie papierem ściernym drobnej granulacji;
4. Dezynfekcja drewna preparatem biobójczym opartym na związkach boru (np. Biotin T lub inny o zbliżonych właściwościach).
5. Lokalnie – w miejscach gdzie jest to konieczne: Impregnacja wzmacniająca drewna np. Paraloid B75 w Toluenie lub innym o zbliżonych właściwościach – stężenie odpowiednio do występujących zniszczeń;

6. Naprawy stolarskie. Dopuszcza się wymiany silnie zniszczonych fragmentów ramiaków i flekowanie drewna z użyciem tożsamego sezonowanego i drewna impregnowanego przeciwbio logicznie.
7. Uzupełnianie ubytków (mieszanka epoksydowa przeznaczona do uzupełnień w drewnie np. Araldite SV/HV 35 lub inną o zbliżonych właściwościach, od strony wnętrza - szpachlówka akrylowa do drewna np. Collowood Putty Ticurilla lub inna o zbliżonych właściwościach);
8. Gruntowanie drewna gruntem w kolorze białym, przeznaczonym do ekspozycji zewnętrznej. Naniesienie nowych warstw malarskich w **kolorze białym RAL 9010** – gruntowanie i co najmniej dwukrotne malowanie farbą kryjącą przeznaczoną do ekspozycji zewnętrznej, za pomocą pędzla.
9. Oczyszczanie szkła przeznaczonego do zachowania z użyciem rozpuszczalników polarnych.
10. Montaż szklenia w skrzydłach zewnętrznych – szkło walcowane: z użyciem gwoździków i kitów szklarskich opartych na oleju lnianym.
11. Montaż w skrzydłach wewnętrznych nowych, grubszych szyb (4mm) lub szyb termoizolacyjnych przy użyciu silikonu odpornego na działanie pleśni i grzybów w kolorze białym (zalecany NA469).
12. Uzupełnienie brakujących mosiężnych listew w progach. Oczyszczenie zachowanych mosiężnych listew z farb i zanieczyszczeń mieszaniną rozpuszczalników, doczyszczanie pastą polerską.
13. Oczyszczenie okuć metodami mechanicznymi i/lub chemicznymi. Naniesienie inhibitora korozji i powłok dekoracyjnych w kolorze okien. Klamek i elementów mosiężnych nie malujemy - przewiduje się ich oczyszczenie mieszaninami rozpuszczalników i pastami polerskimi z pozostawieniem szlachetnej patyny na powierzchni. Regulacja i usprawnienie mechanizmów w celu likwidacji luzów i uzyskania szczelności okien. Uzupełnienie brakujących elementów na wzór oryginalnych (z powtórzeniem oryginalnych form i materiałów – repliki wykonane metodami odlewniczymi lub ślusarskimi).
14. Oczyszczenie rozpuszczalnikami polarnymi i regulacja żaluzji szklanych, zabezpieczenie antykorozyjne powierzchni metalowych i usprawnienie systemu otwierania.
15. Montaż uszczelek naklejanych.
16. Oczyszczenie zabrudzeń kamiennych słupków i ślemion w awersie okna. Uzupełnienie spoin pomiędzy oknem a kamiennymi obokniami, słupkami i ślemionami zaprawą mineralną z traselem np. TrassNaturstein Fuge NHL (Optolith) lub inną o takich samych właściwościach. Kolor zaprawy dostosować do koloru obokni.

17. Transport z pracowni i montaż skrzydeł okiennych.

18. Pracom konserwatorskim i restauratorskim podlegają drewniane parapety wewnętrzne.

Konserwacja drewna zgodnie z zaleceniami powyżej, płyciny metalowe oczyścić z powłok malarskich, odtłuścić, nanieść powłoki malarskie w **kolorze RAL 9010**.

5.3. Konserwacja i restauracja tablic akademickich

1. Usunięcie starych powłok lakierniczych z użyciem mieszaniny rozpuszczalników np. Remosol lub innym o takich samych właściwościach. Podczas oczyszczania należy uważać, żeby nie uszkodzić powierzchni drewna.
2. Usunięcie zniszczonych powłok farby tablicowej z użyciem środków do usuwania starych powłok malarskich, dobór preparatu na podstawie prób podlega zatwierdzeniu przez nadzór konserwatorski.
3. Uzupełnienie ubytków w elementach drewnianych szpachlówką akrylową w kolorze drewna (np. Colwood Putty, Ticurilla).
4. Naprawy stolarskie. W razie konieczności dopuszcza się wymianę listewek na tożsame oraz flekowanie konstrukcji drewnem tożsamym, niesezonowanym, zabezpieczonym przeciwbiologicznie i dopasowanym do materiału uzupełnianego.
5. Podklejanie spękań klejem do drewna o wysokiej elastyczności (np. Vikol lub innym o zbliżonych właściwościach).
6. Naniesienie nowych warstw zabezpieczających
  - a) konstrukcja drewniana: naniesienie twardych olejowosków odpornych na wilgoć i ścieranie, w kolorze brązowym zbliżonym do istniejącego, odcień i rodzaj olejowosku zostanie dobrany na podstawie prób.
  - b) Tablice: czarna farba tablicowa.
7. Regulacja/naprawa systemu przesuwania tablic. Wymiana elementów zużytych na tożsame, kontrola i naprawa mocowań itp.

5.4. Konserwacja i restauracja pulpitu/biurka prowadzącego

1. Usunięcie starych powłok lakierniczych z użyciem mieszaniny rozpuszczalników np. Remosol lub innym o takich samych właściwościach. Podczas oczyszczania należy uważać, żeby nie uszkodzić powierzchni drewna. Usunięcie pozostałości i odtuszczenie powierzchni alkoholem.
2. Dezynfekcja drewna preparatem biobójczy (np. Biotin T lub innym o zbliżonych właściwościach)

3. Uzupelnienie ubytkow w elementach drewnianych szpachlowka akrylowa w kolorze drewna (np. Collowood Putty, Ticcurilla).
4. Podklejanie spekan klejem do drewna o wysokiej elastycznosci.
5. Naniesienie nowych warstw zabezpieczajacych : naniesienie twardych olejowoskow odpornych na wilgotc i scieranie w kolorze brązowym, rodzaj produktu i odcien zgodny z kolorystyka konstrukcji tablic, zostanie dobrany na podstawie prob.

5.5. Ławki

1. Oczyszczenie powierzchni konstrukcji drewnianej i paneli ze sklejk z istniejacych powlok lakierniczych mieszanina rozpuszczalnikow (np. Remosol lub inny o zblizonych wlasnosciach). Odtluszczenie powierzchni alkoholem.
2. Naprawa uszkodzonych paneli ze sklejk na nowe, bardzo zniszczone panele dopuszcza sie wymienic na nowe na wzor istniejacych.
3. Naniesienie twardych olejowoskow odpornych na wilgotc i scieranie, w kolorystyce zgodnej z kolorystyka tablic i biurka prowadzacego. Rodzaj produktu i odcien zostanie zatwierdzony na podstawie proby.
4. Wymiana wtornych i zniszczonych blatow na nowe drewniane z drewna bukowego, malowanego na kolor czarny, na wzor istniejacych.
5. Dobrze zachowane blaty oczyścic z powlok malarskich, spkania podkleic klejem do drewna o wysokiej elastycznosci, uszkodzenia uzupelnic szpachlowka dopasowana kolorem do odcienia drewna. Nanieśc powloki zabezpieczajace w kolorze czarnym, z użyciem farby podkladowej i farby dekoracyjnej o wysokiej odpornosci na scieranie. Poprawic mocowania.
6. Elementy metalowe umyc, ewentualne uszkodzenia oczyścic, w miejscach ubytkow farby nanieśc inhibitor korozji (np. Tanina lub inny o zblizonych wlasnosciach), nastepnie pomalowac farba do metalu w kolorze czarnym, odcien dobrac do obecnego koloru.
7. Montaz elementow tapicerowanych na siedziska i oparcia w kolorze ciepło-szarym dopasowanym do kolorystyki elementow drewnianych. Dobor tapicerki podlega zatwierdzeniu po przedstawieniu prob. Montaz wykonać w sposob nieniszczacy dla istniejacych elementow (z użyciem kleju lub taism mocujacych,, zabrania sie wiercenia otworow w istniejacych panelach).

5.6. Podest schodkowy

Przewiduje sie wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich klepki drewnianej, polegajacy na usunieniu powlok lakierniczych metodami mechanicznymi (szlifowanie powierzchni papierem ściernym), dezynfekcji preparatem biobójczym (np. Biotin T lub rownowaznym), oraz naniesieniu

nowych powłok lakierniczych w kolorze brązowym, dobranym do kolorystyki ławek. Profile narożników oczyścić z użyciem past polerskich.

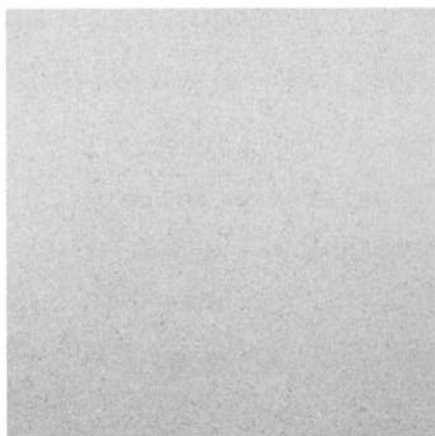
5.7. okładziny podłogowe

Należy usunąć wtórne linoleum z powierzchni podłogi i podestu przy ścianie zachodniej. Pozostałości kleju, lepiku, i innych pozostałości starych wykończeń podłogowych należy usunąć z użyciem rozpuszczalników i szpachelek, ewentualne nierówności podłoża wyrównać i/lub uzupełnić masą samopoziomującą.

Powierzchnia, na której ma być ułożona wykładzina musi być równa, pozioma, bez pęknięć, niepyląca, sucha, czysta oraz wytrzymała i odporna na naciski podczas eksploatacji. Wszelkie nierówności znajdujące się na niewłaściwie przygotowanym podłożu, mogą uwidocznić się na licu. W celu wyrównania powierzchni oraz usunięcia ewentualnych innych uszkodzeń, np.: pęknięć, w przypadku większych uszkodzeń podłoża dopuszczalne jest lokalne zastosowanie masy samopoziomującej przeznaczonej do stosowania pod wykładziny elastyczne. Różnica prostoliniowości podłoża nie może przekraczać 1 mm na odcinku 1 m i 2 mm na odcinku 2 m. Podłoże przed zastosowaniem masy samopoziomującej należy zagruntować specjalnie do tego przeznaczonymi środkami odcinającymi. Ich zadaniem jest odizolowanie i zapobieganie migracji wilgoci pomiędzy warstwami podłoża.

Przed położeniem nowej warstwy linoleum należy zbadać stan wilgotności podłoża, musi być on zgodny z zaleceniami producenta. Sposób klejenia i materiały powinny być zgodne z zaleceniami karty technicznej producenta.

Należy położyć okładzinę w kolorze szarym dopasowanym do koloru ścian, dobór okładziny podlega zatwierdzeniu przez kierownika prac konserwatorskich:

5.9. Ściany

1. przewiduje się ostrożny demontaż istniejących paneli ściennych.
2. tynki należy ocenić pod względem stanu zachowania, powierzchnię ścian zmyć wodą z mydłem i zdezynfekować z użyciem substancji biologicznie czynnych, np. Tytan Profesional Środek

grzybobójczy (Selena) lub innych i zbliżonych właściwościach, metodą pędzlowania lub natrysków, zgodnie z zaleceniami karty technicznej. Fragmenty zniszczonego tynku skuć i uzupełnić zaprawą wapienno-piaskową np. Baunit RK 38 lub inną o zbliżonych właściwościach. Uszkodzenia i ubytki tynku pozostałe po zdemontowanych panelach uzupełnić j.w. Ściany należy następnie zagruntować gruntem głęboko penetrującym do wzmacniania starych tynków np. Caparol-Tiefgrund TB (Caparol) lub równoważnym. W dalszej kolejności należy nanieść mineralną zaprawę cienkowarstwową z traselem o strukturze gruboziarnistej (0,5 mm, 0,6 mm, 0-1 mm), np. Optolith, TrassFeinputz. Dobór uziarnienia na podstawie próby, podlega zatwierdzeniu przez nadzór konserwatorski.

Powierzchnię ściany następnie zagruntować i pomalować w kolorze jasnej szarości zbliżony do **Fluger 5344 lub NCS S 1000-N**, farbą o dobrej dyfuzyjności i wysokiej odporności na zabrudzenia, np. Caparol Samtex 7 lub inną o zbliżonych właściwościach. Ostateczny odcień wymalowana zostanie ustalony na podstawie próby.

Następnie zamontować na ścianie tylnej panele dźwiękochłonne.

5.8. sufity

1. Oczyszczenie powierzchni sufitów wodą z mydłem i miękkich szczotek, szpachlowanie nierówności, gruntowanie i malowanie na biało.
2. Montaż systemu wentylacji zgodnie z projektem instalacji.
3. Montaż sufitów podwieszanych - sufit akustyczny wyspowy - w kolorze białym.
4. Montaż opraw oświetleniowych liniowych w kolorze białym, zgodnie z projektem branżowym oświetlenia.

5.9. elementy metalowe

Kratki wentylacyjne - należy poddać konserwacji i restauracji obejmującej:

- 1) Oczyszczenie powierzchni kratki, ramki i łańcuszka - usunięcie starych warstw malarskich i produktów korozji metalu (z użyciem środków do usuwania starych powłok malarskich – kąpiele lub okłady). Usunięcie pozostałości z użyciem miękkiej szczotki i alkoholu. Nie dopuszcza się piaskowania kratek.
- 2) Odłuszczenie powierzchni acetonem.
- 3) Zabezpieczenie powierzchni metalu z użyciem inhibitora korozji np. Tanina, Fertan lub innym o zbliżonych właściwościach;
- 5) Zabezpieczenie powierzchni metalu powłoką zabezpieczającą do kategorii korozyjności C2 w kolorze ściany – sposób wykończenia powierzchni i odcień podlega zatwierdzeniu przez nadzór konserwatorski.

5.10. Wymiana zlewu i kranu

Zlikwidować obecną armaturę służącą do opłukiwania gąbki. Zamontować zlew z osłoną ścienną stylizowaną na w styluście dopasowanej do wnętrza zabytkowej Sali, wraz z armaturą, zgodnie z przykładami poniżej:

1)

2)

6.0. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

fot. 1 Stolarka okienna, awers. Stan obecny.

fot. 2 Zabytkowe okno skrzynkowe typu O1, rewers, stan obecny.

fot. 3 Widoczne oprofilowanie ramiaków oraz kątowniki okienne i zawiasy, stan obecny

fot. 4 Widoczne oryginalne okucia okienne okien: zawrotnica, gałki, klamki typu L.

fot. 5 klamka okienna typu L, zamykająca skrzydła zewnętrzne okna

fot. 6 Klamka zamykająca zawrotnicy

fot. 7 Widoczne żaluzje szklane w skrzydle wewnętrznym okna.

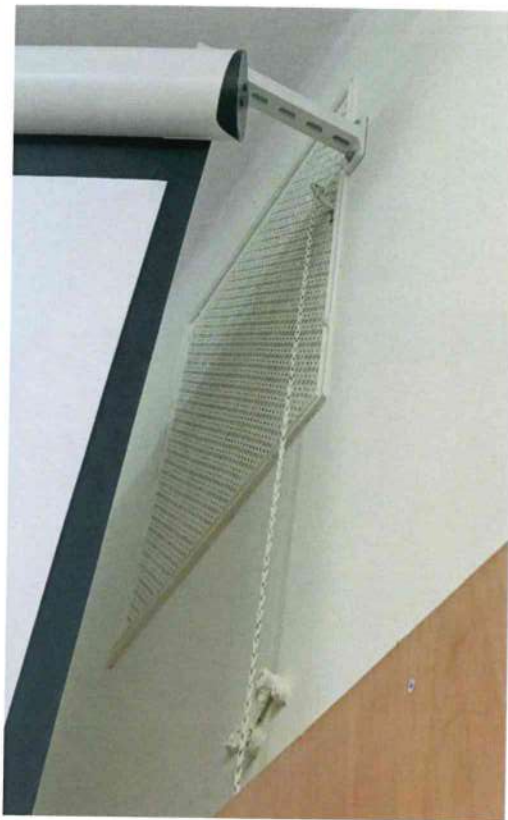
fol. 8 Sala audytoryjna nr 167, widok na ścianę północną i wschodnią, stan obecny.

fol. 9 Sala audytoryjna nr 167, widok na ścianę zachodnią, widoczne ławki z pulpitemi.

fol. 11 Widok na podest schodkowy z ławkami dla studentów.

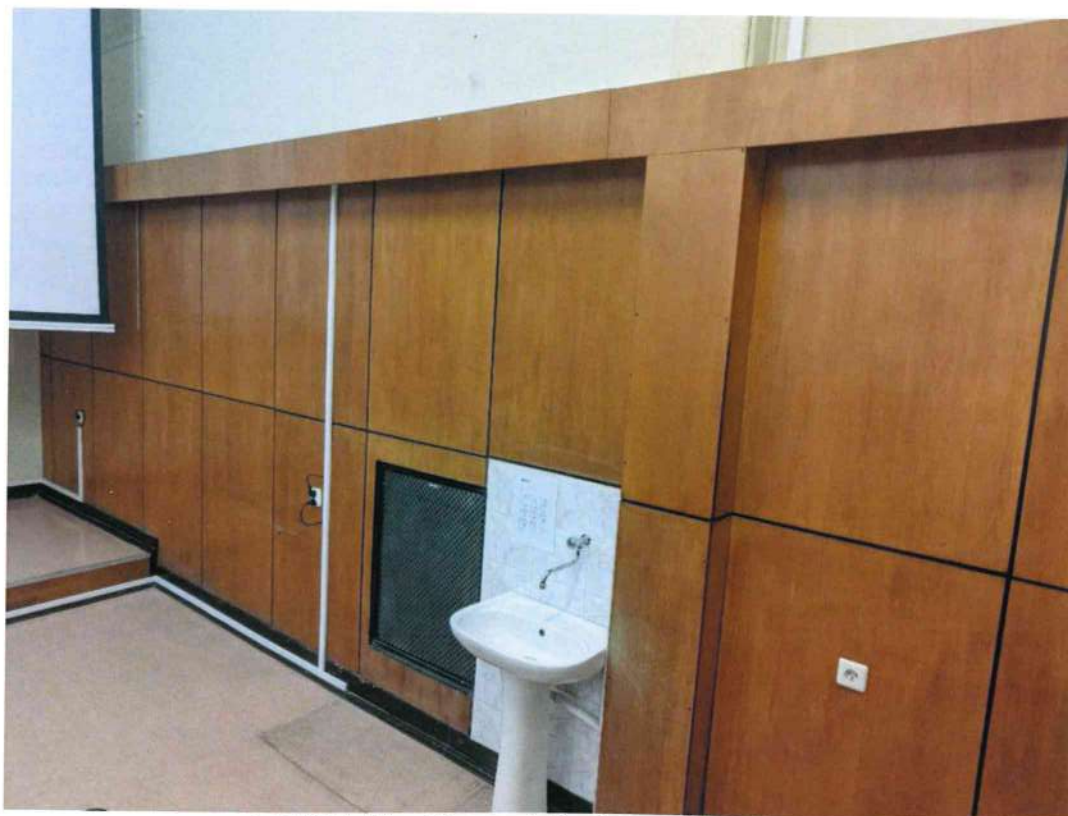
fol. 10 zabytkowa kratka wentylacyjna.

fol. 12 Tablice, stan obecny.

fol. 13 pulpit drewniany, stan obecny.

fol. 14 Okładzina ścienna z płyt fornirowanych, stan obecny.

fol. 15 Wtórne drzwi wejściowe do Sali nr 167.